OCT-18226
Paper-II
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Series

A

Question Booklet Serial No.
प्रश्नपत्रिका अनुक्रमांक

A

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

   (Name) .....

2. (Signature) .....

   (Name) .....

Seat No. | | | | | | | | |
(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....
(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |
(To be filled by the Candidate)

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **40**

Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. **Each** question will carry **two** marks. **All** questions of Paper II will be **compulsory**.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. **Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.**
   (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. **Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes.** Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (B) is the correct response.
   (A) ● (C) (D)
   Following wrong methods should not be used as they are not recognised by scanning machine in digitized assessment. Candidate using such method will be responsible for their loss.

WRONG METHODS
(A) ✓ (C) (D) (A) ✗ (C) (D) (A) ◒ (C) (D) (A) Ⓑ (C) (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या OMR उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुविकल्प प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात :
   (i) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. **स्टीकर सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.**
   (ii) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. **पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/ प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी.** त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.
   (iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (B) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) ● (C) (D)
   खालील चुकीच्या पद्धती वापरू नये, कारण डिजिटाइज्ड (Digitized) मूल्यांकनात स्कॅनिंग मशीन त्यांना ओळखत नाही. त्या पद्धती वापरून नुकसान झाल्यास त्यास विद्यार्थीच जबाबदार असतील.

चुकीची पद्धती
(A) ✓ (C) (D) (A) ✗ (C) (D) (A) ◒ (C) (D) (A) Ⓑ (C) (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत**. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेवर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

A

Library and Information Science

Paper II

ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत **शंभर (100)** बहुविकल्प प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. Which of the following specialized information systems are supported by UNESCO ?
   i. International Bibliographic Information on Social Sciences
   ii. Memory of the World
   iii. World Information Transfer
   iv. Information Network for Capacity Building

   Codes :
   (A) i and iv are correct
   (B) ii and iii are correct
   (C) iii and iv are correct
   (D) i and ii are correct

2. Which strategies can Libraries use for effective Public Relations ?
   i. Social media engagement
   ii. Hosting community events
   iii. Collaborating with local schools
   iv. Charging fines for overdue books

   Codes :
   (A) i, ii, iv are correct
   (B) i, iii, iv are correct
   (C) i, ii, iii are correct
   (D) ii, iii, iv are correct

1. खालीलपैकी कोणती विशेष माहिती प्रणाली युनेस्को द्वारे समर्थित आहे ?
   i. इंटरनॅशनल बिब्लिऑग्रफिक इंफरमेशन ऑन सोशल सायन्स्स
   ii. मेमरी ऑफ द वर्ल्ड्
   iii. वर्ल्ड् इंफरमेशन ट्रांसफर
   iv. इंफरमेशन नेटवर्क फॉर कॅपासिटी बिल्डींग

   संकेतांक :
   (A) i आणि iv बरोबर आहेत
   (B) ii आणि iii बरोबर आहेत
   (C) iii आणि iv बरोबर आहेत
   (D) i आणि ii बरोबर आहेत

2. प्रभावी जनसंपर्कासाठी ग्रंथालये कोणती रणनीती वापरू शकतात ?
   i. सोशल मिडिया प्रतिबद्धता
   ii. समुदाय कार्यक्रम आयोजित करणे
   iii. स्थानिक शाळांशी सहकार्य
   iv. थकित ग्रंथासाठी विलंब शुल्क आकारणे

   संकेतांक :
   (A) i, ii, iv बरोबर आहे
   (B) i, iii, iv बरोबर आहे
   (C) i, ii, iii बरोबर आहे
   (D) ii, iii, iv बरोबर आहे

3. Match the following :

List – I	List – II
a. Ranganathan Commission	i. 1986
b. K. P. Sinha Committee	ii. 1948
c. National Policy on Education	iii. 1957
d. Mudaliar Commission	iv. 1959

Codes :

	a	b	c	d
(A)	ii	iii	i	iv
(B)	iii	iv	ii	i
(C)	iv	i	iii	ii
(D)	ii	iv	i	iii

4. Arrange the following Public Libraries Act in order of their enactment :

i. Arunachal Pradesh Public Library Act

ii. Uttarakhand Public Library Act

iii. Orrisa Public Library Act

iv. Bihar Public Library Act

Codes :

(A) iii, ii, iv, i

(B) iv, iii, i, ii

(C) ii, i, iii, iv

(D) i, iv, ii, iii

3. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. रंगनाथन कमिशन	i. 1986
b. के. पी. सिन्हा समिती	ii. 1948
c. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण	iii. 1957
d. मुद्‌लियार कमिशन	iv. 1959

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	ii	iii	i	iv
(B)	iii	iv	ii	i
(C)	iv	i	iii	ii
(D)	ii	iv	i	iii

4. खालील सार्वजनिक ग्रंथालय कायद्यांचा त्यांच्या अमलबजावणी वर्षानुसार क्रम लावा :

i. अरुणाचल प्रदेश सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा

ii. उत्तराखंड सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा

iii. ओरिसा सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा

iv. बिहार सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा

संकेतांक :

(A) iii, ii, iv, i

(B) iv, iii, i, ii

(C) ii, i, iii, iv

(D) i, iv, ii, iii

5. **Assertion (A) :** User studies are an unreliable method for evaluating the effectiveness of educational technology.

   Reason (R) : User studies are inherently flawed and should not be trusted as a valid measure of effectiveness.

   Codes :

   (A) (A) is true but (R) is false

   (B) (A) is false but (R) is true

   (C) Both (A) and (R) are true

   (D) Both (A) and (R) are false

6. Virtual reality is described as an experience which encompasses following senses :

   i. Sight

   ii. Touch

   iii. Feeling

   iv. Smell

   Codes :

   (A) i and ii are correct

   (B) ii and iii are correct

   (C) i and iii are correct

   (D) iii and iv are correct

5. **विधान (A) :** शैक्षणिक तंत्रज्ञानाला परिणाम कारतेचे मूल्यांकन करण्यासाठी वापरकर्ता अभ्यास ही एक अविश्वासनीय पद्धत आहे.

   कारण (R) : वापरकर्ता अभ्यास मूळत: सदोष आहेत आणि परिणाम कारतेचे वैध माप म्हणून त्यावर विश्वास ठेऊ नये.

   संकेतांक :

   (A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

   (B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

   (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

   (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

6. व्हर्च्युअल रिऑलिटीचे वर्णन एक अनुभव म्हणून केले जाते ज्या मध्ये खालील इंद्रियांचा समावेश होतो.

   i. दृष्टी

   ii. स्पर्श

   iii. भावना

   iv. वास

   संकेतांक :

   (A) i आणि ii बरोबर आहेत

   (B) ii आणि iii बरोबर आहेत

   (C) i आणि iii बरोबर आहेत

   (D) iii आणि iv बरोबर आहेत

7. In a flowchart rectangles with rounded ends are used to indicate _____.

   i. start

   ii. stop

   iii. input

   iv. output

   Codes :

   (A) i and ii are correct

   (B) ii and iii are correct

   (C) iii and iv are correct

   (D) i and iv are correct

8. Arrange the following steps in programming in a proper logical sequence.

   i. Program code

   ii. Program documentation

   iii. Program test

   iv. Program design

   Codes :

   (A) iii ii i iv

   (B) iv i iii ii

   (C) iv iii ii i

   (D) ii iv i iii

7. फ्लोचार्ट मध्ये गोलाकार टोके असलेले आयत _____ सूचीत करण्यासाठी वापरले जातात.

   i. स्टार्ट

   ii. स्टॉप

   iii. इनपुट

   iv. आउटपुट

   संकेतांक :

   (A) i आणि ii बरोबर आहेत

   (B) ii आणि iii बरोबर आहेत

   (C) iii आणि iv बरोबर आहेत

   (D) i आणि iv बरोबर आहेत

8. प्रोग्रामिंग मधील खालील पायऱ्या योग्य तार्कीक क्रमाने मांडा.

   i. प्रोग्राम कोड

   ii. प्रोग्राम डॉक्युमेंटेशन

   iii. प्रोग्राम टेस्ट

   iv. प्रोग्राम डिझाइन

   संकेतांक :

   (A) iii ii i iv

   (B) iv i iii ii

   (C) iv iii ii i

   (D) ii iv i iii

9. Match the following :

List – I	List – II
a. Packet filtering firewall	i. Used in a situation in which the system administrator trusts internal users
b. Stateful packet inspection firewall	ii. Also called application proxy as it tends to be more secure than packet filters
c. Application level Gateway	iii. Applies a set of rules to each incoming and outgoing IP packet
d. Circuit level Gateway	iv. Tightens up the rules for TCP Traffic by creating a directory of outbound TCP connections

Codes :

	a	b	c	d
(A)	ii	i	iv	iii
(B)	iii	iv	ii	i
(C)	ii	iii	iv	i
(D)	iii	i	iv	ii

9. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. पॅकेट फिल्टरिंग फायरवॉल	i. अशा परिस्थितीत वापरले जाते ज्यामध्ये सिस्टम प्रशासक अंतर्गत वापरकर्त्यांवर विश्वास ठेवतो
b. स्टेटफुल पॅकेट इन्स्पेक्शन फायरवॉल	ii. पॅकेट फिल्टरपेक्षा अधिक सुरक्षित असल्यामुळे ॲप्लिकेशन प्रॉक्सी देखील म्हणतात
c. ॲप्लिकेशन लेव्हल गेटवे	iii. प्रत्येक इनकमिंग आणि आउटगोइंग आयपी पॅकेटवर नियामांचा संच लागू करते
d. सर्किट लेव्हल गेटवे	iv. आउटबाउंड टीसीपी कनेक्शनची निर्देशिका तयार करून टीसीपी रहदारीचे नियम कडक करते

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	ii	i	iv	iii
(B)	iii	iv	ii	i
(C)	ii	iii	iv	i
(D)	iii	i	iv	ii

10. **Assertion (A) :** Subject gateways are suitable for all types of users for finding their information.

Reason (R) : Subject gateways are developed by subject and computer experts.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

11. What is the primary goal of Community Information Services ?

(A) Profit maximization

(B) Providing accurate and timely information to the community

(C) Political advocacy

(D) Entertainment promotion

12. What is the role of OCLC in the Interlibrary Loan Process ?

(A) Funding Interlibrary loan programs

(B) Providing a global library catalog and resource-sharing network

(C) Training librarians for document delivery

(D) Advocating for copyright restrictions on Interlibrary loan

10. **विधान (A)** : विषय गेटवे सर्व प्रकारच्या वापरकर्त्यांसाठी त्यांची माहिती शोधण्यासाठी योग्य आहेत.

कारण (R) : विषय गेटवे हे विषय आणि संगणक तज्ञांनी विकसित केले आहेत.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

11. समुदाय माहिती सेवा चे प्राथमिक उद्धिष्ट काय आहे ?

(A) नफा वाढवणे

(B) समाजाला अचूक आणि वेळेवर माहिती देणे

(C) राजकीय वकिली

(D) करमणूक जाहिरात

12. इंटरलायब्ररी लोन प्रक्रियेत ओसीएलसी ची भूमिका काय ?

(A) इंटरलायब्ररी लोन उपक्रमांना निधी देणे

(B) जागतिक ग्रंथालय तालिका आणि संसाधन-सामायिकरण नेटवर्क प्रदान करणे

(C) दस्त ऐवज वितरणासाठी ग्रंथपालांना प्रशिक्षण देणे

(D) इंटरलायब्ररी लोन वरील कॉपीराइट निर्बंधांचे समर्थन करणे

13. How does selective dissemination of information contribute to information retrieval ?

(A) By providing all available information to users

(B) By limiting access to information

(C) By tailoring information to individual needs

(D) By promoting information overload

14. What is the primary purpose of a union catalogue in the context of library resource sharing ?

(A) To track library staff training

(B) To manage library budget

(C) To provide a comprehensive list of holdings across multiple libraries

(D) To organize library programmes

15. Which are common methods used by current awareness services to deliver information ?

i. E-mail Alerts

ii. RSS feeds

iii. Carrier Pigeons

iv. Mobile Applications

Codes :

(A) i, ii, iii are correct

(B) i, ii, iv are correct

(C) i, iii, iv are correct

(D) ii, iii, iv are correct

13. निवडक माहितीचा प्रसार माहिती पुन:प्राप्ती कार्यक्षेत्रात कसे योगदान देतो ?

(A) वापरकर्त्यांना सर्व उपलब्ध माहिती प्रदान करून

(B) माहितीची उपलब्धता मर्यादित करून

(C) वैयक्तिक गरजेनुसार माहिती तयार करून

(D) माहिती ओव्हरलोड चा प्रचार करून

14. ग्रंथालय संसाधन सामायिकरणाच्या संदर्भात युनियन कॅटलॉगचा प्राथमिक उद्देश काय आहे ?

(A) ग्रंथालय कर्मचाऱ्यांच्या प्रशिक्षणाचा मागोवा घेणे

(B) ग्रंथालयाच्या अर्थसंकल्पाचे व्यवस्थापन

(C) अनेक ग्रंथालयांमधील ग्रंथसंग्रहाची सर्वसमावेशक यादी प्रदान करणे

(D) ग्रंथालयीन कार्यक्रम आयोजित करणे

15. माहिती वितरीन करण्यासाठी प्रचलित जागरूकता सेवांद्वारे कोणत्या सामान्यत: पद्धती वापरल्या जातात ?

i. ई–मेल अलर्ट

ii. आरएसएस फीड

iii. करिअर पिजन्स्

iv. मोबाईल एप्लिकेशन

संकेतांक :

(A) i, ii, iii बरोबर आहेत

(B) i, ii, iv बरोबर आहेत

(C) i, iii, iv बरोबर आहेत

(D) ii, iii, iv बरोबर आहेत

16. ISO 9001 is an international standard for

(A) Data and time format

(B) Quality Management

(C) Information Security management

(D) Information and Documentation format for information exchange

17. Which of the following is *not* a part of Administrative metadata ?

(A) File characteristics

(B) Relationship data

(C) Use Information

(D) Acquisition Information

18. An increase the level of 'Specificity' of Indexing languages results in an increase in

(A) Noise

(B) Recall

(C) Precision

(D) Productivity

19. Which of the following is *not* a sections of main entry according to CCC (edi 5th) ?

(A) Leading section

(B) Title section

(C) See also section

(D) Tracing section

16. ISO 9001 हे आंतरराष्ट्रीय मानक _____ संबंधीत आहे.

(A) डेटा आणि वेळ फारमॅट

(B) गुणवत्ता व्यवस्थापन

(C) माहिती सुरक्षा व्यवस्थापन

(D) माहितीच्या देवघेवीसाठी माहिती आणि प्रलेखनाचा फारमॅट

17. खालीलपैकी कोणता प्रशासकीय मेटाडेटाचा भाग **नाही** ?

(A) फाईलचे वैशिष्ट्ये

(B) संबंधांची माहिती

(C) माहिती वापर

(D) उपार्जन माहिती

18. इंडेक्सींग भाषांच्या 'विशिष्टता' च्या पातळीत वाढ झाल्यामुळे _____ चे प्रमाण वाढते.

(A) कोलाहल

(B) पुनर्प्राप्ती

(C) तंतोतंतपणा

(D) उत्पादकता

19. खालीलपैकी कोणता CCC ५ वी आवृत्ती नुसार मुख्य नोंदीचा विभाग **नाही** ?

(A) अग्रगण्य विभाग

(B) शिर्षक विभाग

(C) आणखी पहा विभाग

(D) नोंददर्शक विभाग

20. Vocabulary in a database is controlled by _____

i. Authority file

ii. Thesaurus file

iii. Import file

iv. Standard file

Codes :

(A) i and iv are correct

(B) i, ii and iii are correct

(C) ii and iv are correct

(D) ii, iii and iv are correct

21. The institute for scientific information was founded in _____ by _____.

i. 1960

ii. 1950

iii. Eugene Garfield

iv. C. E. Shannon

Codes :

(A) ii and iii are correct

(B) iii and iv are correct

(C) i and iii are correct

(D) ii and iv are correct

20. डेटाबेसमधील शब्दसंग्रह _____ या द्वारे नियंत्रित केला जातो.

i. ऑथोरीटी फाईल

ii. थिसॉरस फाईल

iii. इम्पोर्ट फाईल

iv. स्टँडर्ड़ फाईल

संकेतांक :

(A) i आणि iv बरोबर आहेत

(B) i, ii आणि iii बरोबर आहेत

(C) ii आणि iv बरोबर आहेत

(D) ii, iii आणि iv बरोबर आहेत

21. द इन्स्टिट्यूट फॉर सायंटिफिक इन्फरमेशन ची स्थापना _____ मध्ये _____ यांनी केली.

i. 1960

ii. 1950

iii. यूजीन गारफिल्ड

iv. सी. ई. शॅनन

संकेतांक :

(A) ii आणि iii बरोबर आहेत

(B) iii आणि iv बरोबर आहेत

(C) i आणि iii बरोबर आहेत

(D) ii आणि iv बरोबर आहेत

22. Match the following :

List – I	List – II
a. Right to Information Act	i. 2000
b. Protection of Plant Varieties and Farmers Right Act	ii. 2001
c. Information Technology Act	iii. 1999
d. Geographical Indication of Goods Act	iv. 2005

Codes :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	ii	iii	iv	i
(C)	iii	iv	ii	i
(D)	iv	ii	i	iii

23. **Statement (A) :** The Universal Declaration of Human Rights (Article 27, 2) states : Everyone has the right to protection of moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he is the author.

Statement (B) : The European viewpoint grants copyright to the creator by natural right only.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true

(B) Both (A) and (B) are false

(C) (A) is true but (B) is false

(D) (A) is false but (B) is true

22. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. राईट टू इन्फरमेशन ॲक्ट	i. 2000
b. प्रोटेक्शन ऑफ प्लांट व्हरायटीज अँड फार्मर्स राईट ॲक्ट	ii. 2001
c. इन्फरमेशन टेक्नॉलॉजी ॲक्ट	iii. 1999
d. जिओग्राफिकल इंडिकेशन ऑफ गुडस ॲक्ट	iv. 2005

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	ii	iii	iv	i
(C)	iii	iv	ii	i
(D)	iv	ii	i	iii

23. **विधान (A)** : मानवी हक्कांची सार्वत्रिक घोषणा (अनुच्छेद 27, 2) नुसार लेखक असलेल्या प्रत्येकाला कोणत्याही वैज्ञानिक, साहित्यिक किंवा कलात्मक निर्मितीच्या नैतिक व भौतिक हितसंबंधाचे संरक्षण करण्याचा अधिकार आहे.

विधान (B) : युरोपीय दृष्टीकोन केवळ नैसर्गिक अधिकाराने निर्मात्याला बौद्धिक मालकीहक्क प्रदान करतो.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (B) बरोबर आहे

24. **Statement (A) :** Information has uncertain value.
Statement (B) : Time does not affects the value of information.
Codes :
(A) Both (A) and (B) are true
(B) Both (A) and (B) are false
(C) (A) is true but (B) is false
(D) (A) is false but (B) is true

25. **Statement (A) :** Explicit knowledge can be directly expressed by knowledge representations.
Statement (B) : Explicit knowledge cannot be stored in any certain media.
Codes :
(A) Both (A) and (B) are true
(B) Both (A) and (B) are false
(C) (A) is true but (B) is false
(D) (A) is false but (B) is true

26. Who said a "Museum is a collection of scholarly inquiries" ?
(A) Dr. Samuel
(B) Sandeman
(C) Kristian White Hair
(D) Prof. G. W. Forrest

27. Ranganathan hailed _____ library as a live workshop.
(A) Public library
(B) Academic library
(C) School library
(D) Special library

24. **विधान (A)** : माहितीचे मूल्य अनिश्चित आहे.
विधान (B) : माहितीच्या मूल्यावर काळ/वेळ परिणाम करित नाही.
संकेतांक :
(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत
(B) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत
(C) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चूक आहे
(D) (A) चूक आहे परंतु (B) बरोबर आहे

25. **विधान (A)** : व्यक्त ज्ञान हे ज्ञान प्रस्तुतीकरणा द्वारे थेट व्यक्त केले जाते.
विधान (B) : व्यक्त ज्ञान हे कोणत्याही विशिष्ट माध्यमांमध्ये संग्रहित केले जाऊ शकत नाही.
संकेतांक :
(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत
(B) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत
(C) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चूक आहे
(D) (A) चूक आहे परंतु (B) बरोबर आहे

26. "वस्तु संग्रहालय म्हणजे विद्वत्तापूर्ण अभ्यासाचा संग्रह" असे कोणी म्हटले आहे ?
(A) डॉ. सॅम्युअल
(B) सँडमन
(C) क्रिस्टन व्हॉईट हेयर
(D) प्रो. जी. डब्ल्यू. फॉरेस्ट

27. _____ ग्रंथालयाला रंगनाथन यांनी संजीव कार्यशाळा म्हटले आहे.
(A) सार्वजनिक ग्रंथालय
(B) शैक्षणिक ग्रंथालय
(C) शालेय ग्रंथालय
(D) विशेष ग्रंथालय

28. Pub-Med was established by
(A) National Library of Medicine, America
(B) ICMR
(C) National Medical Library, India
(D) Indian Medical Association

29. Who among the following is associated with the agricultural library ?
(A) C. Charles
(B) J. Ramkrishnan
(C) M. S. Randhava
(D) D. B. Krishnarao

30. The records centres of National Archives of India are _____.
i. Jaipur
ii. Bhubaneshwar
iii. Delhi
iv. Puducherry

Codes :
(A) i, ii and iv are correct
(B) i, ii and iii are correct
(C) ii, iii and iv are correct
(D) i, iii and iv are correct

31. The concept of TQM was originated in which country ?
(A) Japan
(B) U.S.A.
(C) Germany
(D) Italy

28. Pub-Med ची स्थापना _____ ने केली.
(A) नॅशनल लायब्ररी ऑफ मेडिसिन, अमेरिका
(B) आयसीएमआर
(C) नॅशनल मेडिकल लायब्ररी ऑफ इंडिया
(D) भारतीय वैद्यकिय संघ

29. खालीलपैकी कोण कृषी ग्रंथालयाशी संबंधित आहे ?
(A) सी. चार्ल्स
(B) जे. रामकृष्णन
(C) एम. एस. रंधवा
(D) डी. बी. कृष्णराव

30. _____ हे नॅशनल आर्काइव्हज ऑफ इंडियाचे रेकार्ड सेंटर आहेत.
i. जयपूर
ii. भुवनेश्वर
iii. दिल्ली
iv. पुडुचेरी

संकेतांक :
(A) i, ii आणि iv बरोबर आहेत
(B) i, ii आणि iii बरोबर आहेत
(C) ii, iii आणि iv बरोबर आहेत
(D) i, iii आणि iv बरोबर आहेत

31. टीक्यूएम संकल्पनेची निर्मिती कोणत्या देशात झाली ?
(A) जपान
(B) यु.एस.ए.
(C) जर्मनी
(D) इटली

32. Theory X and theory Y is proposed by

(A) Maslow

(B) Douglas McGregor

(C) Herzberg

(D) Bakke and Argyris

33. Which of the following is *not* an item of furniture ?

(A) Book display rack

(B) Work table

(C) Chair

(D) Printer

34. The major natural and disaster that put the collection at risk is

(A) Tsunami

(B) Vendalism

(C) Theft

(D) Mutilation

35. In libraries users generally judge quality in relation to

i. Accuracy of service.

ii. Timeline of the service.

iii. Exactness of the information provided.

iv. Number of books in the collation.

Codes :

(A) i, ii and iv are correct

(B) ii, iii and iv are correct

(C) i, iii and iv are correct

(D) i, ii and iii are correct

32. थिअरी एक्स आणि थिअरी वाय _____ ने प्रस्तावीत केली.

(A) मास्लो

(B) डोग्लस मॅकग्रीगॉर

(C) हर्सबर्ग

(D) बॅके आणि आरजीरीस

33. खालीलपैकी कोणती वस्तु फर्निचर **नाही** ?

(A) ग्रंथ प्रदर्शन रैक

(B) वर्क टेबल

(C) चेअर (खुर्ची)

(D) प्रिंटर

34. ग्रंथसंग्रहासाठी धोकादायक सर्वात मोठी नैसर्गिक आपत्ती कोणती ?

(A) त्सुनामी

(B) विध्वंसक वृत्ती

(C) ग्रंथचौर्य

(D) ग्रंथालय साहित्याचे विकृतीकरण

35. साधारणपणे वाचक ग्रंथालयाच्या गुणवत्तेचे आकलन _____ या संबंधाने करतात.

i. ग्रंथालय सेवेची अचूकता.

ii. वेळेत दिली जाणारी सेवा.

iii. तंतोतंत माहिती देणे.

iv. संग्रहातील ग्रंथांची संख्या.

संकेतांक :

(A) i, ii आणि iv बरोबर आहे

(B) ii, iii आणि iv बरोबर आहे

(C) i, iii आणि iv बरोबर आहे

(D) i, ii आणि iii बरोबर आहे

36. "Cranfield Studies" are associated with

(A) Case study

(B) Historical

(C) Survey

(D) Experimental

37. Identify the odd component from the following

(A) Close-ended

(B) Covert

(C) Participatory

(D) Non-participatory

38. "Impact factor" is a measure of assessment of

(A) A Journal

(B) A Thesis

(C) An encyclopedia

(D) An article

39. The Mendeley reference management tool is owned by

(A) Springer

(B) Thomson Reuters

(C) Elsevier

(D) American Chemical Society

36. "क्रॅनफिल्ड अभ्यास" _____ संशोधनाची संबंधीत आहे.

(A) व्यष्टी अध्ययन

(B) ऐतिहासिक

(C) सर्वेक्षण

(D) प्रायोगिक

37. खालीलपैकी विजोड/वेगळा घटक ओळखा

(A) बंदिस्त

(B) अप्रकट

(C) सहभागी

(D) अ–सहभागी

38. "इम्पॅक्ट फॅक्टर" हा _____ मूल्यमापनाचे माप आहे.

(A) नियतकालिकाच्या

(B) प्रबंधाच्या

(C) ज्ञानकोशाच्या

(D) लेखाच्या

39. मेंडले हे संदर्भ व्यवस्थापनाचे साधन _____ च्या मालकीचे आहे.

(A) स्प्रिंजर

(B) थॉमस रूटर्स

(C) एलझेविअर

(D) अमेरिकन केमिकल सोसायटी

40. _____ and _____ are tools for online questionnaire survey.
   i. Survey Monkey
   ii. Google forms
   iii. Excel
   iv. SPSS

Codes :

(A) i and ii are correct
(B) ii and iii are correct
(C) i and iv are correct
(D) iii and iv are correct

41. Dictionaries provide
   i. Parts of speech.
   ii. Etymology of words.
   iii. Name and address of institutes.
   iv. Figures of speech.

Codes :

(A) i and ii are correct
(B) ii and iii are correct
(C) iii and iv are correct
(D) i and iv are correct

42. Shodhganga repository
   i. Makes available only abstracts of Ph.D. theses.
   ii. Makes available fulltext theses.
   iii. Makes available copies of research proposals.
   iv. Enables to search theses.

Codes :

(A) i and ii are correct
(B) ii and iii are correct
(C) ii and iv are correct
(D) i and iv are correct

40. _____ आणि _____ दि प्रश्नावली सर्वेक्षणाची ऑनलाईन साधने आहेत.
   i. सर्वे मंकी
   ii. गुगल फॉर्म्स
   iii. एक्सेल
   iv. एसपीएसएस

संकेतांक :

(A) i आणि ii बरोबर आहेत
(B) ii आणि iii बरोबर आहेत
(C) i आणि iv बरोबर आहेत
(D) iii आणि iv बरोबर आहेत

41. शब्दकोशामध्ये _____ मिळते.
   i. शब्दांचे प्रकार.
   ii. शब्दांची व्युत्पत्ती.
   iii. संस्थांची नावं आणि पत्ते.
   iv. शब्दालंकार.

संकेतांक :

(A) i आणि ii बरोबर आहेत
(B) ii आणि iii बरोबर आहेत
(C) iii आणि iv बरोबर आहेत
(D) i आणि iv बरोबर आहेत

42. शोधगंगा हि संग्रहिका
   i. पीएच.डी. प्रबंधांचे केवळ सारांश उपलब्ध करते.
   ii. संपूर्ण प्रबंध उपलब्ध करते.
   iii. संशोधन प्रस्तावाच्या प्रति उपलब्ध करते.
   iv. प्रबंध शोधणे शक्य करते.

संकेतांक :

(A) i आणि ii बरोबर आहेत
(B) ii आणि iii बरोबर आहेत
(C) ii आणि iv बरोबर आहेत
(D) i आणि iv बरोबर आहेत

43. Match the following :

List – I	List – II
a. Library Trends	i. Emerald Insight
b. The Electronic Library	ii. The Johns Hopkins University Press
c. Journal of Academic Librarianship	iii. Routledge
d. Journal of Library Administration	iv. Elsevier

Codes :

	a	b	c	d
(A)	ii	i	iv	iii
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	ii	iii	iv	i
(D)	iv	iii	ii	i

44. Identify the correct evolutionary sequence of Information Sources.

(A) Abstracts and Indexes; Databases; Discovery Services; Journals

(B) Databases; Discovery Services; Journals; Abstracts and Indexes

(C) Journals; Abstracts and Indexes; Databases; Discovery Services

(D) Journals; Discovery Services; Abstracts and Indexes; Databases

43. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. लायब्ररी ट्रेंड्स	i. इमराल्ड इनसाईट
b. दि इलेक्ट्रॉनिक लायब्ररी	ii. दि जॉन हॉपकिन्स युनिव्हर्सिटी प्रेस
c. जर्नल ऑफ अकॅडेमिक लायब्ररियनशिप	iii. रूटलेज
d. जर्नल ऑफ लायब्ररी ॲडमिनिस्ट्रेशन	iv. एलझेव्हिअर

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	ii	i	iv	iii
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	ii	iii	iv	i
(D)	iv	iii	ii	i

44. माहिती साधनांचा अचूक उत्क्रांती क्रम ओळखा.

(A) सारांश आणि निर्देश; डेटाबेसेस; डिस्कव्हरी सेवा; नियतकालिके

(B) डेटाबेसेस; डिस्कव्हरी सेवा; नियतकालिके; सारांश आणि निर्देश

(C) नियतकालिके; सारांश आणि निर्देश; डेटाबेसेस; डिस्कव्हरी सेवा

(D) नियतकालिके; डिस्कव्हरी सेवा; सारांश आणि निर्देश; डेटाबेसेस

45. **Statement (A) :** Secondary sources are based on primary sources.

Statement (B) : Secondary sources provide original information.

Codes :

(A) (A) is false, but (B) is true

(B) (A) is true, but (B) is false

(C) Both (A) and (B) are false

(D) Both (A) and (B) are true

46. Internet protocol version 6 supports _____ bit address.

(A) 32

(B) 64

(C) 128

(D) 256

47. _____ uses omnidirectional antennas that send out signals in all directions.

(A) Fiber optics

(B) Radio waves

(C) Microwaves

(D) Infrared waves

48. In mobile the _____ address changes as the mobile host moves from one network to another.

(A) Home

(B) Care-of

(C) Remote

(D) Permanent

45. **विधान (A)** : द्वितीय साधने प्राथमिक साधनांवर आधारलेली असतात.

विधान (B) : द्वितीय साधने मूळ माहिती पुरवतात.

संकेतांक :

(A) (A) चूक आहे, परंतु (B) बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) चूक आहे

(C) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

(D) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

46. इंटरनेट प्रोटोकॉलची 6 वी आवृत्ती _____ बिट ॲड्रेसचे समर्थन करते.

(A) 32

(B) 64

(C) 128

(D) 256

47. सर्व दिशांना सिग्नल पाठवणारे, दिशानिर्देशित ॲंटेना _____ वापरतात.

(A) फायबर ऑप्टिक्स

(B) रेडिओ वेव्हज

(C) मायक्रोवेव्हज

(D) इन्फ्रारेड वेव्हज

48. मोबाइल होस्ट एका नेटवर्कवरून दुसऱ्या नेटवर्कवर जातो, तेव्हा मोबाइल मध्ये _____ पत्ता बदलतो.

(A) होम

(B) केअर-ऑफ

(C) रिमोट

(D) कायम

49. _____ can be used only by digitized signals.
(A) Space Division Multiplexing
(B) Frequency Division Multiplexing
(C) Time Division Multiplexing
(D) Code Division Multiplexing

50. Mobile IP has two addresses for a mobile host namely _____ and _____.
i. Home address
ii. Care-of-address
iii. Remote address
iv. Permanent address

Codes :
(A) i and ii are correct
(B) ii and iii are correct
(C) iii and iv are correct
(D) i and iii are correct

51. Which first version of E-Granthalaya is available on cloud platform ?
(A) eG3
(B) eG4
(C) eG2.0
(D) eG3.0

52. Which of the following demands the libraries to focus on its competency rather than worrying about the OS and software ?
(A) Cloud computing
(B) Digital library
(C) Big data
(D) Linked data

49. _____फक्त डिजिटायझ्ड सिग्नल द्वारे वापरता येईल.
(A) स्पेस विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग
(B) वारंवारिता विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग
(C) वेळ विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग
(D) कोड विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

50. मोबाइल आयपी मध्ये मोबाइल होस्ट साठी _____ आणि _____ दोन पत्ते आहेत.
i. होम ॲड्रेस
ii. केअर–ऑफ–ॲड्रेस
iii. रिमोट ॲड्रेस
iv. कायम ॲड्रेस

संकेतांक :
(A) i आणि ii बरोबर आहेत
(B) ii आणि iii बरोबर आहेत
(C) iii आणि iv बरोबर आहेत
(D) i आणि iii बरोबर आहेत

51. क्लाउड प्लॅटफॉर्मवर ई–ग्रंथालयाची कोणती पहिली आवृत्ती उपलब्ध आहे ?
(A) इजि3
(B) इजि4
(C) इजि2.0
(D) इजि3.0

52. ग्रंथालयांनी ओएस आणि सॉफ्टवेअरची चिंता करण्यापेक्षा त्याच्या सक्षमतेवर लक्ष केंद्रित करण्याची मागणी खालीलपैकी कोण करते ?
(A) क्लाऊड कम्प्यूटिंग
(B) डिजिटल ग्रंथालय
(C) बिग डेटा
(D) लिंक्ड डेटा

53. Which standard model is used for data interchange on the web ?

(A) RDF

(B) RDF:S

(C) RDF:W

(D) RDF:D

54. Which of the following expert system was developed for rendering reference services ?

(A) POINTER

(B) PLEXUS

(C) HAMLET

(D) PANDORA

55. National Digital Heritage Archive is a program that is a partnership between _____ and _____ and _____.

i. National Library of New Zealand.

ii. Ex Libris Group.

iii. Sun Microsystems.

iv. Mellan Foundation.

v. Library of Congress.

Codes :

(A) i, ii and iv are correct

(B) ii, iii and v are correct

(C) iii, iv and v are correct

(D) i, ii and iii are correct

53. वेबवरील डेटा एक्सचेंजसाठी कोणते मानक मॉडेल वापरले जाते ?

(A) आरडीएफ

(B) आरडीएफ:एस

(C) आरडीएफ:डब्ल्यु

(D) आरडीएफ:डी

54. संदर्भ सेवा प्रस्तुत करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती तज्ञ प्रणाली विकसित केली गेली ?

(A) पॉइन्टर

(B) प्लेक्सस

(C) हैम्लेट

(D) पँडोरा

55. नॅशनल डिजिटल हेरिटेज आर्काइव्ह हा _____ आणि _____ आणि _____ यांच्यातील भागीदारी युक्त कार्यक्रम आहे.

i. नॅशनल लायब्ररी ऑफ न्यूझीलंड.

ii. एक्स लिब्रिस ग्रूप.

iii. सन मायक्रोसिस्टम्स.

iv. मेलन फाउंडेशन.

v. लायब्ररी ऑफ काँग्रेस.

संकेतांक :

(A) i, ii आणि iv बरोबर आहेत

(B) ii, iii आणि v बरोबर आहेत

(C) iii, iv आणि v बरोबर आहेत

(D) i, ii आणि iii बरोबर आहेत

56. Which of the following criteria are considered for calculating "impact factor" ?

i. Number of citations received to articles published in a specific journal.

ii. Number of articles published in a specific journal.

iii. Number of subscriptions to a specific journal.

iv. Number of articles downloaded from a specific journal.

Codes :

(A) i and ii are correct

(B) ii and iii are correct

(C) i and iv are correct

(D) iii and iv are correct

57. Bradford's law

i. Explains scattering of articles.

ii. Demonstrates author's productivity.

iii. Calculates impact factor.

iv. Enables to prepare ranked list of journals.

Codes :

(A) i and ii are correct

(B) i and iii are correct

(C) i and iv are correct

(D) iii and iv are correct

56. "इम्पॅक्ट फॅक्टर" मोजण्यासाठी खालीलपैकी कोणते निकष विचारात घेतले जातात ?

i. विशिष्ट नियतकालिकातील लेखांना मिळालेल्या उल्लेखांची संख्या.

ii. विशिष्ट नियतकालिकात प्रकाशित झालेल्या लेखांची संख्या.

iii. विशिष्ट नियतकालिकाच्या वर्गणीदारांची संख्या.

iv. विशिष्ट नियतकालिकातून डाऊनलोड केलेल्या लेखांची संख्या.

संकेतांक :

(A) i आणि ii बरोबर आहेत

(B) ii आणि iii बरोबर आहेत

(C) i आणि iv बरोबर आहेत

(D) iii आणि iv बरोबर आहेत

57. ब्रॅडफोर्डचा सिद्धांत

i. लेखांची विखरण स्पष्ट करतो.

ii. लेखकाची उत्पादकता दर्शवितो.

iii. इम्पॅक्ट फॅक्टर मोजतो.

iv. नियतकालिकांची क्रमवार यादी तयार करण्यास मदत करतो.

संकेतांक :

(A) i आणि ii बरोबर आहे

(B) i आणि iii बरोबर आहे

(C) i आणि iv बरोबर आहे

(D) iii आणि iv बरोबर आहे

58. Identify logical sequence of chapters in a research report.

i. Introduction

ii. Review of literature

iii. Findings and suggestions

iv. Data analysis and interpretation

Codes :

(A) i ii iii iv

(B) i iii ii iv

(C) i ii iv iii

(D) iv i iii ii

59. Match the following :

List – I	**List – II**
a. X and Y axis	i. Degree of freedom
b. Mode	ii. Difference between lowest and highest values
c. Chi square	iii. Barchart
d. Range	iv. Central tendency

Codes :

	a	**b**	**c**	**d**
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	iii	iv	i	ii
(C)	iii	iv	ii	i
(D)	iii	i	ii	iv

58. संशोधन अहवालातील खालील प्रकरणांचा योग्य क्रम ओळखा.

i. प्रस्तावना

ii. वाचन साहित्याचा आढावा

iii. निष्कर्ष आणि शिफारशी

iv. माहिती विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन

संकेतांक :

(A) i ii iii iv

(B) i iii ii iv

(C) i ii iv iii

(D) iv i iii ii

59. जोड्या लावा.

यादी – I	**यादी – II**
a. एक्स आणि वाय अक्ष	i. स्वाधीनता मात्रा
b. बहुलक	ii. सर्वात मोठ्या आणि लहान संख्येतील फरक
c. काय स्क्वेर	iii. स्तंभालेख
d. विस्तार	iv. मध्यवर्ती प्रवृत्ति

संकेतांक :

	a	**b**	**c**	**d**
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	iii	iv	i	ii
(C)	iii	iv	ii	i
(D)	iii	i	ii	iv

60. **Statement (A) :** Mean, median and mode are the simple statistical techniques to understand the central tendency of the research data.

Statement (B) : Mean, median and mode are the most adopted statistical techniques for analysing qualitative data of historical research.

Codes :

(A) (A) is false but (B) is true

(B) (A) and (B) both are true

(C) (A) is true but (B) is false

(D) (A) and (B) both are false

61. Dr. S. R. Ranganathan "Granth Mitra" Award is instituted by

(A) Directorate of Library, Maharashtra State

(B) State Central Library, Kerala

(C) Connemara Public Library, Tamil Nadu

(D) National Library of India, Kolkata

62. MAITRAYEE a Library Automation Software was developed for _____ project.

(A) MALIBNET

(B) DELNET

(C) BONET

(D) CALIBNET

60. **विधान (A) :** सरासरी, मध्यक आणि बहुलक ही संशोधन माहीतीची मध्यवर्ती प्रवृत्ती जाणून घेण्याची सुलभ सांख्यिकीय तंजे आहेत.

विधान (B) : ऐतिहासिक संशोधनातील गुणात्मक डेटाच्या विश्लेषणासाठी सरासरी, मध्यक आणि बहुलक ही सांख्यिकीय तंजे बहुतांश वेळा वापरली जातात.

संकेतांक :

(A) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

(B) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(C) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(D) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

61. डॉ. एस. आर. रंगनाथन "ग्रंथमित्र" पुरस्काराची स्थापना _____ केली.

(A) डाइरेक्टॉरेट् ऑफ लायब्ररी, महाराष्ट्र राज्य

(B) स्टेट सेन्ट्रल लायब्ररी, केरळ

(C) कोनेमारा पब्लिक लायब्ररी, तमीळ नाडू

(D) नॅशनल लायब्ररी ऑफ इंडिया, कोलकता

62. मैत्रैय हे लायब्ररी ऑटोमेशन सॉफ्टवेअर _____ ने विकसीत केले.

(A) एमएएलआयबिएनईटी

(B) डिईएलएनईटी

(C) बिओएनईटी

(D) सिएएलआयबिएनईटी

63. Which initiative provides funding to enhance digital access to historical newspapers and increase their availability for research purposes ?

(A) National Endowment for the Humanities

(B) Digital Public Library of America

(C) Library Services and Technology Act

(D) American Library Association

64. What does SLA stand for in the context of Libraries ?

(A) School Library Accreditation

(B) State Library Alliance

(C) Special Library Association

(D) Scientific Library Accreditation

65. Which of the following are examples of Sectoral Information Centres in India ?

i. National Institute of Fashion Technology Resource Centre

ii. National Institute of Oceanography Library

iii. Indian Space Research Organization Information Centre

iv. National Institute of Technology Science Library

Codes :

(A) i, ii, iv are correct

(B) i, ii, iii are correct

(C) ii, iii, iv are correct

(D) i, iii, iv are correct

63. ऐतिहासिक वृत्तपत्रांचा डिजिटल शोध वाढवण्यासाठी आणि संशोधनाच्या उद्देशांसाठी त्यांची उपलब्धता वाढवण्यासाठी कोणता उपक्रम निधी पुरवतो ?

(A) नॅशनल एंडोमेंट फॉर द ह्यूमॅनिटीज

(B) डिजिटल पब्लिक लायब्ररी ऑफ अमेरिका

(C) लायब्ररी सर्व्हिसेस ॲण्ड टेक्नॉलाजी ॲक्ट

(D) अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन

64. ग्रंथालयाच्या बाबतीत एस एल ए चा अर्थ काय आहे ?

(A) स्कूल लायब्ररी अक्रिडीटेशन

(B) स्टेट लायब्ररी ॲलाईन्स

(C) स्पेशल लायब्ररी असोसिएशन

(D) सायंटिफीक लायब्ररी अक्रिडीटेशन

65. खालीलपैकी कोणती भारतातील क्षेत्रीय माहिती केंद्राची उदाहरणे आहेत ?

i. नॅशनल इंस्टिट्यूट ऑफ फॅशन टेक्नॉलाजी रिसोर्स सेंटर

ii. नॅशनल इंस्टिट्यूट ऑफ ओशनोग्राफी लायब्ररी

iii. इंडियन स्पेस रिसर्च ऑर्गनाइझेशन इंफरमेशन सेंटर

iv. नॅशनल इंस्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलाजी सायन्स लायब्ररी

संकेतांक :

(A) i, ii, iv बरोबर आहेत

(B) i, ii, iii बरोबर आहेत

(C) ii, iii, iv बरोबर आहेत

(D) i, iii, iv बरोबर आहेत

66. Which of the following is true about the NISSAT ?

i. NISSAT was launched in 1973.

ii. It aims to promote support a comfortable information system on science.

iii. The national focus point of NISSAT is located at the department of scientific and industrial research.

iv. Co-ordination of scientific information sources, information services and information systems of the nation.

Codes :

(A) i, iii and iv are correct

(B) ii, iii and iv are correct

(C) i, ii and iii are correct

(D) iv, iii and i are correct

67. Match the following :

List – I	List – II
a. MEDLARS	i. 1970
b. INSPEC	ii. 1974
c. AGRIS	iii. 1967
d. INIS	iv. 1964

Codes :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	iv	iii	ii	i
(C)	iii	iv	ii	i
(D)	i	ii	iv	iii

66. निसाट (NISSAT) बद्दल खालीलपैकी कोणते सत्य आहे ?

i. निसाट १९७३ मध्ये लाँच करण्यात आले.

ii. विज्ञानावरील व्यवस्थित माहिती प्रणालीचा प्रचार आणि समर्थन करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

iii. निसाटचे राष्ट्रीय केंद्रबिंदू वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन विभागात स्थित आहे.

iv. वैज्ञानिक माहिती स्रोत, माहिती सेवा आणि राष्ट्राच्या माहिती प्रणालीचे समन्वय साधणे.

संकेतांक :

(A) i, iii आणि iv बरोबर आहेत

(B) ii, iii आणि iv बरोबर आहेत

(C) i, ii आणि iii बरोबर आहेत

(D) iv, iii आणि i बरोबर आहेत

67. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. मेडलर्स	i. 1970
b. इन्स्पेक	ii. 1974
c. ॲग्रीस	iii. 1967
d. इनिस	iv. 1964

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	iv	iii	ii	i
(C)	iii	iv	ii	i
(D)	i	ii	iv	iii

68. Match the following :

List – I	List – II
a. ETC	i. UK
b. NTC	ii. INDIA
c. BLLD	iii. USA
d. NISCAIR/ NISCPR	iv. NETHERLAND

Codes :

	a	b	c	d
(A)	iv	iii	i	ii
(B)	ii	i	iii	iv
(C)	iii	iv	ii	i
(D)	i	ii	iv	iii

69. Arrange the following Engineering Database in chronological order.

i. COMPENDEX
ii. SCOPUS
iii. IEEE
iv. ASCE

Codes :

(A)	iv	i	iii	ii
(B)	iii	i	ii	iv
(C)	i	iii	iv	ii
(D)	iv	iii	i	ii

70. **Assertion (A) :** ASLIB is a Government organization responsible for regulating libraries in the United States.

Reason (R) : ASLIB is an international association that focuses promoting the exchange of knowledge and expertise in information management.

Codes :

(A) (A) is false but (R) is true
(B) (A) is true but (R) is false
(C) Both (A) and (R) are true
(D) Both (A) and (R) are false

68. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. इटीसी	i. यूके
b. एनटीसी	ii. भारत
c. बीएलएलडी	iii. यूएसए
d. निसकेअर/ एनआयएससीपीआर	iv. नेदरलँड

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	iv	iii	i	ii
(B)	ii	i	iii	iv
(C)	iii	iv	ii	i
(D)	i	ii	iv	iii

69. खालील अभियांत्रिकी डेटाबेस कालक्रमानूसार लावा.

i. कॉम्पेंडेक्स
ii. स्कोपस
iii. आयईईई
iv. एएससीई

संकेतांक :

(A)	iv	i	iii	ii
(B)	iii	i	ii	iv
(C)	i	iii	iv	ii
(D)	iv	iii	i	ii

70. **विधान (A)** : एएसएलआयबि ही एक सरकारी संस्था आहे जी युनायटेड स्टेट्स मधील ग्रंथालयांचे नियमन करण्यासाठी जबाबदार आहे.

कारण (R) : एएसएलआयबि ही एक अंतरराष्ट्रीय संघटना आहे जी माहिती व्यवस्थापनात ज्ञान आणि कौशल्याच्या देवाण घेवाणीला प्रोत्साहन देते.

संकेतांक :

(A) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे
(B) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे
(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे
(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

71. Non-verbal communication is of _____ types.
(A) Three
(B) Two
(C) Ten
(D) Seven

72. _____ is the average information content per message of a source.
(A) Data
(B) E-mail
(C) Entropy
(D) Citation

73. Lasswell's communication model was developed in
(A) 1948
(B) 1950
(C) 1958
(D) 1968

74. _____ and _____ are the distributors of information.
i. Authors
ii. Editors
iii. Publishers
iv. Libraries

Codes :
(A) i and ii are correct
(B) ii and iii are correct
(C) i and iv are correct
(D) iii and iv are correct

71. अ–मौखिक संप्रेषण _____ प्रकारचे असते.
(A) तीन
(B) दोन
(C) दहा
(D) सात

72. _____ ही स्रोताच्या प्रति संदेशाची सरासरी माहिती सामग्री आहे.
(A) डेटा
(B) ई–मेल
(C) एन्ट्रॉपी
(D) उद्धरण

73. लॅसवेल चे संप्रेषण मॉडेल _____मध्ये विकसित केले गेले.
(A) 1948
(B) 1950
(C) 1958
(D) 1968

74. _____ आणि _____ हे माहितीचे वितरक आहेत.
i. लेखक
ii. संपादक
iii. प्रकाशक
iv. ग्रंथालये

संकेतांक :
(A) i आणि ii बरोबर आहेत
(B) ii आणि iii बरोबर आहेत
(C) i आणि iv बरोबर आहेत
(D) iii आणि iv बरोबर आहेत

75. Information is usually generated by _____ and _____.
   i. Observation
   ii. Thought process
   iii. Planning
   iv. Development

Codes :

(A) ii and iii are correct
(B) iii and iv are correct
(C) i and ii are correct
(D) ii and iv are correct

76. Identify the basic part of colon classification.
   i. Rules
   ii. Schedule of classification
   iii. Schedule of classification and sacred books
   iv. Geographical schedule

Codes :

(A) i and ii are correct
(B) i, ii and iii are correct
(C) ii, iii and iv are correct
(D) ii and iv are correct

77. Dr. S. R. Ranganathan had associations with the following organisation
   i. INFLIBNET
   ii. WIPO
   iii. UNESCO
   iv. FID

Codes :

(A) iii and iv are correct
(B) i and ii are correct
(C) i and iii are correct
(D) ii and iii are correct

75. माहितीची निर्मिती सर्वसाधारणपणे _____ आणि _____ द्वारे होते.
   i. निरीक्षण
   ii. विचार प्रक्रिया
   iii. नियोजन
   iv. विकास

संकेतांक :

(A) ii आणि iii बरोबर आहेत
(B) iii आणि iv बरोबर आहेत
(C) i आणि ii बरोबर आहेत
(D) ii आणि iv बरोबर आहेत

76. कोलन वर्गीकरणाचा मूळ भाग ओळखा.
   i. नियम
   ii. वर्गीकरणाचे परिशिष्ट
   iii. वर्गीकरण आणि पवित्र पुस्तकांचे परिशिष्ट
   iv. भौगोलिक परिशिष्ट

संकेतांक :

(A) i आणि ii बरोबर आहेत
(B) i, ii आणि iii बरोबर आहेत
(C) ii, iii आणि iv बरोबर आहेत
(D) ii आणि iv बरोबर आहेत

77. डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांचा खालील संस्थेशी संबंध होता
   i. इन्फ्लिबनेट
   ii. विपो
   iii. युनेस्को
   iv. एफआयडी

संकेतांक :

(A) iii आणि iv बरोबर आहेत
(B) i आणि ii बरोबर आहेत
(C) i आणि iii बरोबर आहेत
(D) ii आणि iii बरोबर आहेत

78. Match the following.

List – I	List – II
a. METS	i. Joe Becker
b. UNICODE	ii. W3C
c. XML	iii. Defense Organisation
d. Cryptography	iv. Library of Congress

Codes :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	ii	iv	i	iii
(C)	iv	i	ii	iii
(D)	iii	ii	iv	i

79. Arrange the following MARC formats in order of their year of emergence.

i. MARC 21

ii. LC MARC

iii. US MARC

iv. CAN MARC

Codes :

(A)	ii	iv	iii	i
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	iii	i	ii	iv
(D)	iv	ii	iii	i

78. जोड्या लावा.

यादी – I	यादी – II
a. एमइटीएस	i. जो बेकर
b. युनीकोड	ii. डब्ल्यू 3 सी
c. एक्सएमएल	iii. संरक्षण संघटना
d. क्रिप्टोग्राफी	iv. लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	ii	iv	i	iii
(C)	iv	i	ii	iii
(D)	iii	ii	iv	i

79. खालील मार्क फॉरमॅट त्याच्या उत्पत्तीच्या वर्षाच्या क्रमाने लावा.

i. मार्क 21

ii. एलसी मार्क

iii. यूएस मार्क

iv. सीएएन मार्क

संकेतांक :

(A)	ii	iv	iii	i
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	iii	i	ii	iv
(D)	iv	ii	iii	i

80. **Assertion (A) :** Federated search technique is an integral component of an information portal.

Reason (R) : 'Context Index' contains content that is found by the search server.

(A) (A) is false but (R) is true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

81. Which programming languages are used in developing Augmented Reality Applications ?

i. Java

ii. C++

iii. Python

iv. Swift

Codes :

(A) i, ii, iv are correct

(B) ii, iii, iv are correct

(C) i, ii, iii are correct

(D) i, iii, iv are correct

80. **विधान (A) :** फेडरेटेड शोध तंत्र हा माहिती पोर्टलचा अविभाज्य घटक आहे.

कारण (R) : 'संदर्भ निर्देशांक' मध्ये शोध सर्व्हरद्वारे शोधलेली सामग्री असते.

(A) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

81. ऑगमेंटेड रिॲलिटी अप्लिकेशन विकसीत करण्यासाठी कोणत्या प्रोग्रामिंग भाषा वापरल्या जातात ?

i. जावा

ii. C++

iii. पायथॉन

iv. स्विफ्ट

संकेतांक :

(A) i, ii, iv बरोबर आहेत

(B) ii, iii, iv बरोबर आहेत

(C) i, ii, iii बरोबर आहेत

(D) i, iii, iv बरोबर आहेत

82. Which technologies are associated with web 2.0 ?

i. FTP

ii. RSS Feeds

iii. AJAX

iv. Flash

Codes :

(A) i, ii, iii are correct

(B) i, ii, iv are correct

(C) i, iii, iv are correct

(D) ii, iii, iv are correct

83. Match the following :

List – I	List – II
a. NICMAN	i. NCL, Pune
b. NICLAI	ii. NIO, Goa
c. NICHEM	iii. CLI, Chennai
d. NICMAS	iv. IIM, Ahmedabad

Codes :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iv	iii
(B)	iii	iv	i	ii
(C)	iv	iii	i	ii
(D)	ii	iii	iv	i

82. वेब 2.0 शी कोणते तंत्रज्ञाने संबंधित आहेत ?

i. एफटीपी

ii. आरएसएस फीड्स

iii. एजेएएक्स

iv. फ्लॅश

संकेतांक :

(A) i, ii, iii बरोबर आहेत

(B) i, ii, iv बरोबर आहेत

(C) i, iii, iv बरोबर आहेत

(D) ii, iii, iv बरोबर आहेत

83. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. एनआयसीएमएएन	i. एनसीएल, पूणे
b. एनआयसीएलएआय	ii. एनआयओ, गोवा
c. एनआयसीएचईएम	iii. सीएलआय, चेन्नई
d. एनआयसीएमएएस	iv. आयआयएम, अहमदाबाद

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iv	iii
(B)	iii	iv	i	ii
(C)	iv	iii	i	ii
(D)	ii	iii	iv	i

84. Arrange the National Information Centres in chronological order of their establishment year.

i. National Mission for Manuscripts

ii. National Informatic Centre

iii. National Archives of India

iv. National Institute for Science Communication and Information Resources

Codes :

(A) iii ii iv i

(B) ii iv i iii

(C) i iii ii iv

(D) iv i iii ii

85. **Assertion (A) :** Referral Centre is an organisation for the indication of sources from which scientific information may be obtained on a given subject.

Reason (R) : Centre are unable to handle dynamic needs of users, which sometimes fall outside the contents of documents alone.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

84. खालील राष्ट्रीय माहिती केन्द्र त्यांच्या स्थापने प्रमाणे बरोबर क्रम लावा.

i. राष्ट्रीय हस्तलिखीत मिशन

ii. राष्ट्रीय माहिती सूचना केन्द्र

iii. राष्ट्रीय अभिलेखागार

iv. राष्ट्रीय विज्ञान संप्रेषण व माहिती स्रोत संस्था

संकेतांक :

(A) iii ii iv i

(B) ii iv i iii

(C) i iii ii iv

(D) iv i iii ii

85. **विधान (A) :** रेफरल सेंटर ही एक संस्था आहे ज्या मधून दिलेल्या विषयावर वैज्ञानिक माहिती मिळू शकते.

कारण (R) : रेफरल सेंटर वाचकाच्या डायनॅमिक गरजा हाताळण्यास अक्षम आहेत, जे काहीवेळा अंथ सामग्रीच्या बाहेरच्या असतात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

86. Which of the following are the properties of active tags ?

i. Powered by internal battery

ii. Storage size of more than 1 mb

iii. Read range is shorter

iv. More expensive than passive tags

Codes :

(A) i and iii are correct

(B) i and iv are correct

(C) ii and iii are correct

(D) ii and iv are correct

87. Open DOAR was developed as a result of collaboration between the following :

i. University of Nottingham

ii. Lund University

iii. Stanford University

iv. MIT University

Codes :

(A) i and iv are correct

(B) i and ii are correct

(C) iii and iv are correct

(D) ii and iv are correct

86. खालीलपैकी कोणते सक्रिय टॅगचे गुणधर्म आहेत ?

i. अंतर्गत बॅटरीद्वारे संचलित

ii. साठवणूक क्षमता 1 mb पेक्षा जास्त आहे

iii. कमी अंतरापर्यंत वाचन करण्याची क्षमता

iv. पॅसिव टॅग पेक्षा अधिक महाग

संकेतांक :

(A) i आणि iii बरोबर आहेत

(B) i आणि iv बरोबर आहेत

(C) ii आणि iii बरोबर आहेत

(D) ii आणि iv बरोबर आहेत

87. ओपन डोर (Open DOAR) खालील दरम्यानच्या सहकार्याचा परिणाम म्हणून विकसित केले गेले आहे :

i. युनिव्हर्सिटी ऑफ नॉटिंघम

ii. लुंड युनिव्हर्सिटी

iii. स्टॅनफोर्ड युनिव्हर्सिटी

iv. एमआयटी युनिव्हर्सिटी

संकेतांक :

(A) i आणि iv बरोबर आहेत

(B) i आणि ii बरोबर आहेत

(C) iii आणि iv बरोबर आहेत

(D) ii आणि iv बरोबर आहेत

88. Match the following :

List – I	List – II
a. Kalasampada	i. IIT Roorkee
b. Bhagirathi	ii. CSIR
c. Kautilya Digital Library	iii. IGNCA
d. TKDL	iv. IGIDR

Codes :

	a	b	c	d
(A)	ii	iii	iv	i
(B)	iii	i	iv	ii
(C)	iv	iii	ii	i
(D)	ii	iii	i	iv

89. Arrange the following softwares according to their date of launching.

i. Php My library

ii. ABCD

iii. Koha

iv. NewGenlib

Codes :

(A)	i	iii	iv	ii
(B)	iii	i	iv	ii
(C)	iii	iv	i	ii
(D)	i	ii	iv	iii

88. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. कलासंपदा	i. आयआयटी रूरकी
b. भगीरथी	ii. सीएसआयआर
c. कौटिल्या डिजिटल लायब्ररी	iii. आयजीएनसीए
d. टीकेडीएल	iv. आयजीआयडीआर

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	ii	iii	iv	i
(B)	iii	i	iv	ii
(C)	iv	iii	ii	i
(D)	ii	iii	i	iv

89. खालील सॉफ्टवेअर्सची त्यांच्या निर्मितीच्या तारखेनुसार रचना करा.

i. पिएचपी माय लायब्ररी

ii. एबीसिडी

iii. कोहा

iv. न्यूजेनलीब

संकेतांक :

(A)	i	iii	iv	ii
(B)	iii	i	iv	ii
(C)	iii	iv	i	ii
(D)	i	ii	iv	iii

90. **Assertion (A) :** Big data concept is not just about the quantity of data available.

Reason (R) : It encompasses new ways of analyzing existing data and generating new knowledge.

Codes :

(A) (A) is true, but (R) is false

(B) (A) is false, but (R) is true

(C) Both (A) and (R) is true

(D) Both (A) and (R) is false

91. Skills required by the librarian are

i. Information handling skills.

ii. ICT skills.

iii. Civil Engineering skills.

iv. Knowledge mapping skills.

Codes :

(A) i, ii and iii are correct

(B) ii, iii and iv are correct

(C) i, ii and iv are correct

(D) i, iii and iv are correct

90. **विधान (A) :** बिग डेटा ही संकल्पना केवळ उपलब्ध डेटाच्या संख्येपुरती मर्यादित नाही.

कारण (R) : यामध्ये विद्यमान डेटाचे विश्लेषण आणि नवीन ज्ञान निर्माण करण्याचा समावेश होतो.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

91. ग्रंथपालांसाठी आवश्यक कौशल्ये कोणती ?

i. माहिती हाताळण्याची कौशल्ये.

ii. आयसीटी चे कौशल्य.

iii. स्थापत्य अभियांत्रीकी कौशल्य.

iv. नॉलेज मैपींग कौशल्य.

संकेतांक :

(A) i, ii आणि iii बरोबर आहे

(B) ii, iii आणि iv बरोबर आहे

(C) i, ii आणि iv बरोबर आहे

(D) i, iii आणि iv बरोबर आहे

92. Which of the following is *not* a need of potential client as per Market Segmentation ?

i. Functional needs.
ii. Financial needs.
iii. Emotional needs.
iv. Epistemic needs.

Codes :

(A) i, iii and iv are correct
(B) i, ii and iii are correct
(C) i, ii and iv are correct
(D) ii, iii and iv are correct

93. Match the following :

List – I	List – II
a. Walter A. Shewhart	i. Quality control circles
b. W. Edwards Demming	ii. Quality triology
c. Joseph M. Juran	iii. TQC and PDSA
d. Kanru Ishikawa	iv. 14 points SPC and PDCA

Codes :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	iii	iv	ii	i
(C)	ii	i	iv	iii
(D)	iv	iii	i	ii

92. मार्केट सेगमेंटेशन नुसार खालीलपैकी कोणती संभाव्य उपभोक्त्यांची गरज **नाही** ?

i. कार्यात्मक गरजा.
ii. आर्थीक गरजा.
iii. भावनीक गरजा.
iv. ज्ञानविषयक गरजा.

संकेतांक :

(A) i, iii आणि iv बरोबर आहे
(B) i, ii आणि iii बरोबर आहे
(C) i, ii आणि iv बरोबर आहे
(D) ii, iii आणि iv बरोबर आहे

93. जोड्या जुळवा :

यादी – I	यादी – II
a. वॉल्टर ए. शेव्हार्ट	i. गुणवत्ता नियंत्रण गट
b. डब्ल्यु. एडवर्डस डेमींग	ii. गुणवत्तेचे तीन घटक
c. जोसेफ एम. ज्युरान	iii. टीक्यूसी आणि पीडीएसए
d. कनरू इशीकावा	iv. 14 मुद्दे एसपीसी आणि पीडीसीए

संकेतांक :

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	iii	iv	ii	i
(C)	ii	i	iv	iii
(D)	iv	iii	i	ii

94. Arrange the following revolutions in evolutionary order.

i. Agricultural revolution.

ii. Information revolution.

iii. Industrial revolution.

iv. Knowledge revolution.

Codes :

(A) i ii iii iv

(B) i iii ii iv

(C) ii iii iv i

(D) iv iii ii i

95. **Assertion (A) :** Continuous improvement is the heart of TQM.

Reasoning (R) : Customer satisfaction and long term success is the aim of TQM.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

96. Information on various aspects of a small location can be available in

(A) Directory

(B) Gazetteer

(C) Encyclopedia

(D) Yearbooks

94. खालील क्रांतीची त्यांच्या उत्पत्ती वर्षानुसार रचना करा.

i. कृषी क्रांती.

ii. माहिती क्रांती.

iii. औद्योगीक क्रांती.

iv. ज्ञान क्रांती.

संकेतांक :

(A) i ii iii iv

(B) i iii ii iv

(C) ii iii iv i

(D) iv iii ii i

95. **विधान (A) :** सुधारणेतील सातत्य हे टिक्यूएम चे हृदय आहे.

कारण (R) : ग्राहक समाधान आणि दिर्घकालीन यश हे टिक्यूएम चा उद्देश आहेत.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (R) चूकीचे आहे

(B) (A) चूकीचे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूकीचे आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

96. लहान स्थळाबद्दलच्या विविध पैलूंबद्दलची माहिती _____ मध्ये मिळू शकते.

(A) निर्देशिका

(B) स्थलवर्णन कोश

(C) ज्ञानकोश

(D) वार्षिक

97. Which of the following is a Tertiary Source of Information ?
(A) Journal
(B) Bibliography
(C) Encyclopedia
(D) Bibliography of Bibliographies

98. SCOPUS is
(A) Abstract and citation database
(B) Full text database
(C) Numerical database
(D) Image database

99. In which year the Indian National Bibliography was first published ?
(A) 1948
(B) 1958
(C) 1968
(D) 1938

100. Journal of Indian Library Association is
i. Quarterly publication.
ii. Available in only print format.
iii. Available in print and electric form.
iv. Monthly publication.

Codes :
(A) i and ii are correct
(B) ii and iii are correct
(C) i and iii are correct
(D) i and iv are correct

97. खालीलपैकी कोणते तृतीयक माहितीचे साधन आहे ?
(A) नियतकालिक
(B) ग्रंथसूची
(C) ज्ञानकोश
(D) सूचीची सूची

98. स्कोपस _____ आहे.
(A) सारांश आणि उल्लेखांचा डेटाबेस
(B) पूर्ण आशय डेटाबेस
(C) अंकीय डेटाबेस
(D) सचित्र माहितीचा डेटाबेस

99. भारतीय राष्ट्रीय ग्रंथसूची प्रथमत: कोणत्या वर्षी प्रकाशित झाली ?
(A) 1948
(B) 1958
(C) 1968
(D) 1938

100. जर्नल ऑफ इंडियन लायब्ररी असोसिएशन हे
i. त्रैमासिक प्रकाशन आहे.
ii. फक्त मुद्रित स्वरूपात उपलब्ध आहे.
iii. मुद्रित आणि इलेक्ट्रीक स्वरूपात उपलब्ध आहे.
iv. मासिक प्रकाशन आहे.

संकेतांक :
(A) i आणि ii बरोबर आहेत
(B) ii आणि iii बरोबर आहेत
(C) i आणि iii बरोबर आहेत
(D) i आणि iv बरोबर आहेत

ROUGH WORK